

A Fővárosi Ítéletábra a Kummer Ügyvédi Iroda (fél címe 1., ügyintéző ügyvéd: dr. Kummer Ákos) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (fél címe 2., ügyintéző ügyvéd: dr. Kovács Loránd) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. február 2. napján kelt 40.P.25.090/2016/6. számú ítélete ellen az alperesek részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A II. rendű alperes üzemelteti az I. rendű alperes által szerkesztetthu internetes sajtóterméket. 2016. október 23-án ahu oldalán „...ék kifütyülték a Himnuszt, a ...nál zsidóztak” című írás jelent meg. A cikkben olyan közlés szerepelt, miszerint „a ... rendezvényén zengett a „mocskos zsidók”, továbbá „több sajtóorgánium arról számolt be, hogy a ... közben tartott rendezvénye alatt folyamatosan zengett a „mocskos zsidók” rigmus.”

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest, miszerint 2016. október 23-án „...ék kifütyülték a Himnuszt, a ...nál zsidóztak” címmel megjelent cikkükben valótlanul híresztelték, hogy a felperes 2016. október 23-án a ... közben tartott ünnepi megemlékezésen zsidóztak volna és a rendezvény alatt folyamatosan zengett a „mocskos zsidók” rigmus. A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes neve fenti rendezvényén semmilyen rendbontás nem történt, és a cikkben írt atrocitásokra sem került sor.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Azzal védekeztek, hogy valóságghűen tudósítottak a felperesi ünnepi megemlékezésről. A cikkben írt „zsidózás” ténylegesen megtörtént az ott leírt módon. Az eseményekről a helyszínről tudósított a ... elnevezésű blog, amelyen elhelyezett bejegyzés szerint a ... részéről jelenlévő ünneplők körében felharsant a „mocskos zsidók” rigmus. Ezt a tudósítást vették át az alperesek és közltek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül tegye közzé az alábbi helyreigazítást akként, hogy a helyreigazítás 30 napon keresztül megszakítás nélkül elérhető legyen a ...hu portálon az ott 2016. október 23-án „...ék kifütyülték a Himnuszt, a ...nál zsidóztak” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel, a cikk címe alatt, a cikk szövege előtt:

„Az internetes portálunkon 2016. október 23-án „...ék kifütyülték a Himnuszt, a ...nál zsidóztak” címmel megjelent cikkben valótlanul híreszteltük, hogy a felperes neve 2016. október 23-án, a ... közben tartott ünnepi megemlékezésén zsidóztak volna, és azt is, hogy a rendezvény alatt folyamatosan zengett a „mocskos zsidók” rigmus. A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes neve fenti rendezvényén semmilyen rendbontás nem történt, és a cikkünkben írt atrocitásokra sem került sor.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 80.000 forint+áfa ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, valamint külön felhívásra 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság döntését a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésére alapította.

Vizsgálta, hogy a cikk tárgyát képező felperes által tartott ünnepi megemlékezés folyamán volt-e „zsidózás”, zengett-e a „mocskos zsidók” rigmus vagy sem, és értékelte a felajánlott bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat.

Megállapította, hogy az alperes által hivatkozott internetes blog bejegyzése, helyszíni tudósítása szerint felharsant a hallgatóságban a „mocskos zsidók” rigmus. Rámutatott azonban, hogy az internetes blog üzemeltetője, szerzője tanúvallomása szerint a felperesi rendezvényen a bejegyzést tevő tanú nem vett részt. Az alperesi indítványra meghallgatott ... tanú vallomása szerint egy a bloghoz önkéntesként kapcsolódó személy adta azt a tájékoztatást neki, miszerint egyetlen személytől hallotta a helyszínen a „mocskos zsidók” megjegyzést, abban már nem volt biztos, hogy esetleg ezt a rigmust többen is átvették. A tanúvallomást értékelve rögzítette, hogy a tanú bizonytalanul nyilatkozott úgy, hogy ...tól hallotta, hogy a felperesi rendezvényen elhangzott a „mocskos zsidók” rigmus, nem volt biztos a közlés forrásában. Nem emlékezett pontosan arra sem, mit mesélt ... az általa tapasztaltakról. A tanú vallomása szerint az is kétséges volt, hogy ettől a blogtól szerezte az alperes az információt.

A felperes által indítványozott ..., ..., ... tanúvallomásait ismertette rámutatott, hogy ezek a tanúk nem tapasztaltak ilyen jelenséget. Bár a felperesi tanúk az elsőfokú bíróság értékelése szerint részben felpereshez kötődő munkájuk, feladatuk miatt legalábbis kis mértékben elfoglultnak tekinthetők, ilyen körülmény ... tanú esetében nem merült fel. Ő csak, mint a felperesi párthoz szimpatizánsként kapcsolódó személy vett részt a rendezvényen.

Részletesen indokolta, milyen okból mellőzte a blog üzemeltetője által megjelölt önkéntes, ... tanúkenti kihallgatására irányuló alperesi indítványt. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a tanúbizonyítás indítványozása a per harmadik tárgyalási hatánapján történt, miközben az alperesek védekezésükre tekintettel nem voltak elzárva attól, hogy felkutassák a híradást adó, vagy helyszínen jelen volt személy kilétét és elérhetőségét. Indokolása szerint az alperes a pert megelőzően, illetve az első tárgyalásig, vagy azután is a blog felkeresése útján egyszerű módon hozzájuthatott a tanú elérhetőségéhez, és megkísérelhette az idézését kérni. Ehhez képest az alperesek az alperesi tanúbizonyítási indítvány miatti két halasztást követően a per harmadik tárgyalási hatánapján még nem is ismerték az általuk meghallgatni kért tanú idézhető címét és azt bejelenteni sem tudták. Mérlegelte továbbá azt a körülményt is, hogy ... tanú nem volt biztos a közlés forrásában. Nem emlékezett pontosan arra sem, mit mesélt ... az általa tapasztaltakról. Mindezek alapján a

tanúbizonyítási indítvány az elsőfokú bíróság értékelése szerint, a Pp. 345. § (2) bekezdésében foglalt követelményeket nem elégítette ki, ezért azt mellőzte.

A bizonyítékok alapján azt a következtetést vonta le, hogy az alperesek nem győződtek meg a közlés valóságtartalmáról, de az is kétségesse vált, hogy valóban a ... elnevezésű blog alapján készült az alperesi cikk, azaz ... volt a közlés forrása. Utalt arra, hogy a PK 14. számú állásfoglalás alapján az alpereseknek a tényállításukat akkor is bizonyítaniuk kellett, ha az idegen forrásból származik.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a blog tudósítása önmagában a közlés valóságát nem bizonyította, az alperes által indítványozott ... tanú vallomásától pedig nem volt várható az addig felvett bizonyítás alapján eredmény, mely miatt a tárgyalás ismételt elhalasztásáról rendelkezhetett volna a bíróság a tanú kihallgatása érdekében.

A fentiek alapján az alperesek nem tudták bizonyítani a sérelmezett cikkben közöltek valóságát, ezért a keresettel egyezően kötelezte az alpereseket sajtó-helyreigazítási közlemény közzétételére.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Kérték elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének elutasítását. Másodlagosan kérték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását. Kérték továbbá általuk kért tanú megidézésére, valamint a bizonyítási kötelezettségről szóló tájékoztatás megadására is utasítani az elsőfokú bíróságot.

A bizonyítékok közül kiemelték, hogy a blogot üzemeltető tanú szerint legfeljebb 15 perces késéssel kerülhetett fel az oldalra a bejegyzés, ami azt jelenti, hogy 40 perccel a sérelmezett cikk megjelenése előtt már biztosan kint volt a hír a blogon, ezért nem vonható kétségbe azon alperesi előadás, hogy a hírt innen vette át a 17:47-kor közzétett cikkébe az alperes.

... tanú a bíróság értékelésével szemben alátámasztotta, hogy sor került a „mocskos zsidók” rigmus kiabálására, konkrétan az egyik kollégájától tudta, hogy egy ember el kezdte kiabálni a rigmust és azt többen is átvették. A tanú elmondta azt is, hogy párhuzamosan több helyszínen folytak a tudósítások és a helyszínről bejelentkező kollégák információit tették közzé a blogon.

Az alperesek megítélése szerint önmagában ... tanúvallomása és az internetes blog bejegyzése igazolta azt, hogy a felperes által helyreigazítani kért esemény megtörtént a felperesi megemlékezésen, az ítélet ezért megalapozatlan. A tanú részletesen és hitelesen előadta hogyan zajlanak a párhuzamos helyszínekről az élő tudósítások.

Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte általában a tanúk elfogultságát, ... tanúvallomása kapcsán azonban indokolatlanul tett kivételt az elfogultságra nézve. Nem vette figyelembe ugyanis, hogy a tanú nemcsak szimpatizáns, hanem jogi képviselője is a felperesnek, aki az elsőfokú bíróság tanácsa előtt is járt már el korábban és elemi érdeke a tárgyi per megnyerése is. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság azt sem mérlegelte megfelelően, hogy a tanúk által 300-400-500 fősnek mondott tömegben a mozibejáráttal szemben, kicsit jobb kéz felől álló tanú nem hallhatta, hogy mi történik a tömeg más részein.

Álláspontjuk szerint a második tárgyaláson meghallgatott tanúk vallomásai között olyan ellentmondás keletkezett, amelyet a bíróság ... tanú által megjelölt ... meghallgatásával tudott volna feloldani. Hangsúlyozták, hogy vállalták a tanú következő tárgyalásra való előállítását. A blogbejegyzés és a tanúvallomások alapján az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, álláspontjuk szerint, hogy megállapítsa a tényállást, nem is vonhatott le olyan következtetést, hogy egyáltalán nem harsant fel a felperesi rendezvényen a helyreigazításban sérelmezett rigmus.

Megítélésük szerint az alperes megfelelően bizonyította a közlések valóságát, ha azonban nem, akkor az elsőfokú bíróságnak tényállás tisztázása érdekében a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján helyt kellett volna adnia ... tanúként történő meghallgatása iránti indítványnak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, a feltárt bizonyítékokból pedig teljes mértékben okszerű következtetéseket levonva hozta meg ítéletét, amelynek során sem anyagi, sem eljárási jogi jogszabályt nem sértett. Hangsúlyozta, hogy bár ez sem volt igaz, a másik bloggal ellentétben nem azt közölte az I. rendű alperes, hogy felharsant a „mocskos zsidók” rigmus, hanem azt, hogy ez folyamatosan zengett. Jelentős különbség van a között, hogy egy rendezvény résztvevői közül akár többen elkezdenek kiabálni valamit, minthogy az ott jelenlevők folyamatosan skandálnak egy rigmust.

A fellebbezési érveléssel szemben nem merült fel olyan bizonyíték, amely alátámasztotta volna az alperesek sérelmezett állításainak valós voltát. Kiemelte, hogy a 2016. október 23-i rendezvény nem volt nagy létszámú, kis helyen zajlott le. Azt tehát, ha akár csak egy ember bekiabált a tömegből bármit a rendezvény közben, azt a résztvevők mindegyike kellett, hogy hallja, azt pedig minden kétséget kizáróan észlelnie kellett mindenkinek, ha folyamatosan skandáltak többen is egy adott rigmust. Bár minden magyarországi televíziós társaság jelen volt forgatócsoporttal a rendezvényen, senki nem számolt be ilyen esetről.

Arra hivatkozott, hogy ... tanú helyettesi eljárása alapján, nem következtethető, hogy neki ezért elemi érdeke a tárgyi per megnyerése is.

Idézte ... tanúvallomásának részletét, amelyből az alperes által hivatkozottakkal szemben nem állapítható meg, hogy sor került a helyreigazítani kért eseményre. Kiemelte, hogy ... tanú még csak felidézni sem tudta mit hallott abban a körben az állítása szerint ott megjelent kollégájától, ezért alkalmatlan volt a vallomása alperesi állítás alátámasztására. Az, hogy az alperes vállalta volna ... következő tárgyalásra való előállítását a jegyzőkönyv cáfolja, csak feltételes módon fogalmazott jogi képviselőjük, a tanú címét sem tudták bejelenteni. Ilyen okból a tárgyalás elhalasztására nem kerülhetett sor. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokainak lényegével is egyetértett.

A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helytálló indokokkal mellőzte az alperes által indítványozott tanúbizonyítás végett a tárgyalás elhalasztását. A Pp. 342. § (2) bekezdése értelmében a kért helyreigazítás közzétételét akkor lehet megtagadni, ha a kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfолható. A Pp. 344. § (2) bekezdése alapján a bíróság a sajtóperben soron kívül jár el, az elsőfokú bíróság által helyesen idézett Pp. 345. § (2) bekezdése szintén korlátozza a bizonyítás körét és idejét a sajtóperben. A fenti rendelkezések értelmében alapvető követelmény, hogy a sajtószerrendelkezésére álljanak azok a bizonyítékok a cikk megírásakor, de legkésőbb a tárgyalás napján, amelyekre alapítottnak a cikkben közöltek valóságának bizonyításával a sajtó-helyreigazítási igényt el kívánja hárítani. A határidők rövidségére, illetve a tanúk idézhetőségére is tekintettel az eljárási szabályok nem zárják ki ugyan, hogy az alperes az első tárgyaláson - bizonyítását nyomban

felajánlva - tanú idézésére tegyen indítványt, arra azonban nincs lehetőség, hogy a sajtószerző a sajtóper során az addig esetlegesen elégtelennek bizonyult bizonyítását újabb bizonyítékok felkutatásával kísérelje meg kiegészíteni, és erre tekintettel kérje a tárgyalás újabb elhalasztását. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen értékelte, hogy a tárgyalást a sajtóper bizonyításra vonatkozó szabályaira figyelemmel nem lehetett elhalasztani a per harmadik tárgyalásán, az azon a tárgyaláson meghallgatott tanú vallomása alapján felmerült bizonytalan információkra alapítva, olyan újabb tanú meghallgatása végett, akinek a nevéből az alperes ezen a tárgyaláson szerzett tudomást, és akinek az idézhető címét sem ismerte. Az ilyen alperesi tanúbizonyítási indítvány nem tekinthető - a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján sem - rendelkezésre álló bizonyítéknak, sem nyomban felajánlott bizonyításnak. Az elsőfokú bíróság nem sértett ennél fogva jogszabályt, amikor a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján az alperes által felajánlott tanúbizonyítást mellőzte, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján hozta meg ítéletét.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes az általa felajánlott bizonyítékokkal nem támasztotta alá a cikkében foglalt kifogásolt állításokat, és nem cáfolta a helyreigazítási kérelem tartalmát.

A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az alperes „több sajtóorgánusra” hivatkozva közölte, hogy a felperes rendezvényén „zengett a mocskos zsidók rigmus”. Több sajtóorgánummal szemben az alperes azonban mindössze egy blog bejegyzést tudott bizonyítékként csatolni, és annak a tudósítása is jelentősen eltért az alperesi tömeges megnyilvánulásra utaló közléstől. Amennyiben ilyen jelentős, tömeges megnyilvánulásra, vagy mindenki által jól hallható, a szónokok részéről válasz nélkül hagyott bekiabálásra került volna sor, feltehetően más sajtótermékek is beszámoltak volna erről, korabeli sajtótermékekben azonban hasonló módon ilyen esemény nem szerepelt. Az elsőfokú bíróság ezért okszerűen tekintette elégtelennek a blogbejegyzést az alperesi cikkben közölték valóságának alátámasztására. A blog szerzőjeként, üzemeltetőjeként meghallgatott tanú vallomása pedig - a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben - kifejezetten bizonytalan volt a forrást és a tartalmat illetően is. A tanúvallomásban olyan fordulatok szerepeltek mint, hogy „úgy emlékszem ...től tudom,” „egy valahol hangzott fel,” „talán többen is átvették,” „ebben nem vagyok biztos”. A tanú ráadásul igyekezett cáfolni azt is, hogy az alperes a blog közlését vette át. A vallomás mindezek alapján a blog információjának hitelét is gyengítette. A peradatok alapján nem zárható ki az sem, hogy esetleg egy elszigetelt, csak egy-két körülálló számára hallható megjegyzést nagyított fel, vagy torzított el valaki. Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel, okszerűen találta elégtelennek ezeket a bizonyítékokat az alperes cikkben szereplő közléseinek alátámasztására. A felperes tanúi ugyan nem voltak elfogulatlanok tekinthetők, ugyanakkor ezen vallomások nélkül is megalapozott volt az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy az alperesi bizonyítékok, a blogbejegyzés és a blogot üzemeltető tanú vallomása az alperesi állítások hitelt érdemlő bizonyítására nem volt alkalmas.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az Smtv. 12. § (1) bekezdésének megfelelően marasztalta az alpereseket. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokaira is - helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán

alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely a felperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2017. május 19.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró